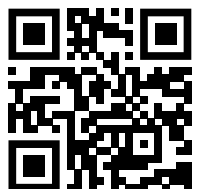

Strategisch plan 2023 - 2026

Van stabiele basis naar synergie

**nederlands
veteranen
instituut**

Van stabiele basis naar synergie

Inleiding

De Nederlandse regering zendt militairen uit op missies om de belangen van de Nederlandse samenleving te dienen. Zij zorgt ervoor dat militairen goed voorbereid vertrekken en na terugkomst de erkenning, waardering en zorg krijgen die zij als veteraan verdienen.

Als samenleving rekenen wij op onze militairen. Zij maakten het verschil toen wij erom vroegen. Bij terugkomst van missie of oorlog moeten deze veteranen op ons kunnen rekenen. Het is de plicht van de regering, de samenleving en van ons om hen het gevoel te geven dat zij thuis weer welkom zijn.

Het Nederlands Veteraneninstituut voert het veteranenbeleid uit, dat is vastgelegd in de Veteranenwet. Met onze expertise staan we ook andere groepen bij, zoals dienstslachtoffers, burgerslachtoffers van de Tweede Wereldoorlog en (oud-) medewerkers van de politie, brandweer en ambulance die geconfronteerd zijn geweest met heftige situaties tijdens hun werk.

Wat wij gaan doen en hoe wij dat doen, staat in dit strategisch plan met vier pijlers voor de periode 2023 tot en met 2026. Naast de hierin genoemde doelen en activiteiten met een innovatief karakter, voeren we ook onze reguliere werkzaamheden uit op het gebied van erkenning, waardering, onderzoek, zorg, bedrijfsvoering en de exploitatie van ons gebouw. Met de ervaringen en inzichten van onze vrijwilligers, externe partners en anderen ontwikkelen wij onze reguliere activiteiten. Daarbij werken we vanuit de kernwaarden *verbinden*, *vertrouwen* en *vernieuwen*.

Missie Nederlands Veteraneninstituut

Wij zetten ons in zodat Nederlandse veteranen het respect en de dankbaarheid vanuit de samenleving voelen die zij verdienen. Wij geven aandacht en bieden zorg als veteranen die nodig hebben. Wij bundelen daarvoor onze kracht, kennis en kunde met veteranen en andere organisaties.

Pijler 1

Transitie: overgang versterken van militair → veteraan → burger

In 2026 hebben wij een intensiever beleid gericht op erkenning en waardering. Daarin is het bevorderen van het welzijn van veteranen opgenomen.

38 procent van de veteranen vond de overgang van militair naar burger moeilijk (44 procent makkelijk en 18 procent neutraal). Dat komt onder andere door het verschil in mentaliteit, het missen van begeleiding en kameraadschap en de vermeende slechte aansluiting van het militaire beroep op de burgermaatschappij.

Doel 1 – Versterken bewustwording ‘veteraan zijn’ (militair → veteraan)

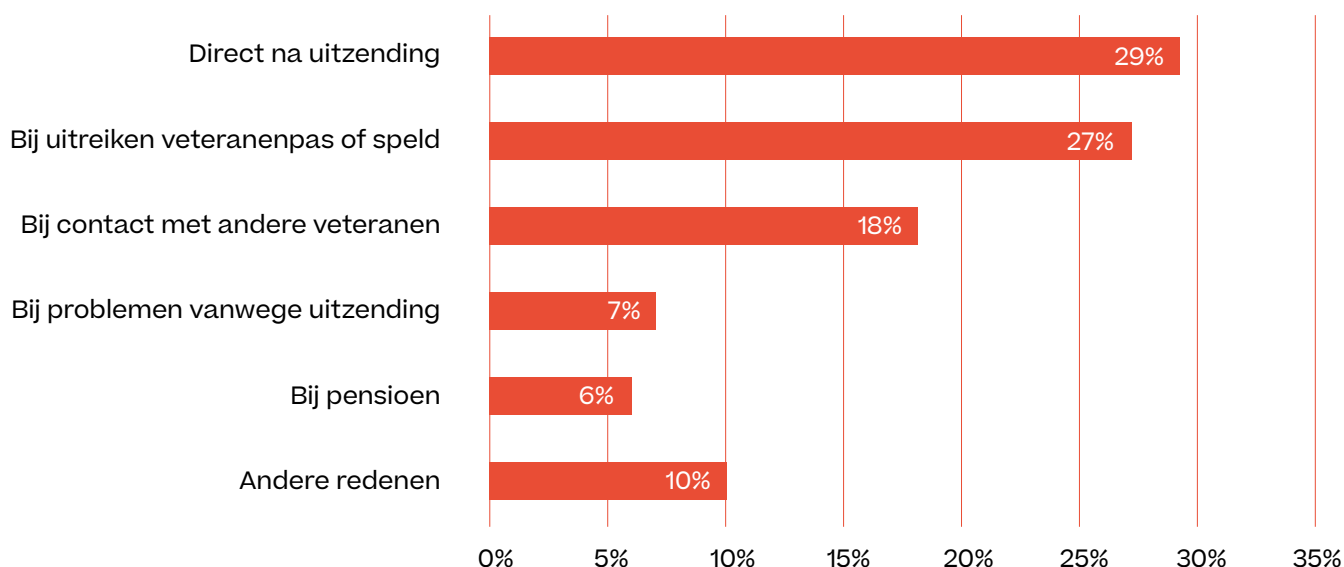
In 2026 bereiken wij in samenwerking met Defensie de helft van de uitgezonden militairen die nu nog niet zijn aangesloten bij de veteranengemeenschap, met aansprekende activiteiten. Op deze manier leren zij de veteranengemeenschap kennen en zullen ze zich daarmee meer verbonden voelen.

56 procent van de veteranen voelt zich veteraan, 14 procent voelt dit niet en 30 procent is neutraal. Bij iets meer dan een kwart van degenen die zich veteraan voelen, ontstond dat gevoel direct na de uitzending. Bij anderen pas later. Niet iedere veteraan sluit zich na de uitzending aan bij de veteranengemeenschap. Slechts 34 procent is op dit moment lid van een of meer verenigingen of organisaties voor oud-militairen of veteranen.

Veteranenwet - artikel 2

De minister van Defensie voert een beleid dat is gericht op het bevorderen van erkenning van de verdiensten van veteranen, van erkenning van de mogelijke gevolgen van de inzet voor hun gezondheid en van waardering die veteranen op grond van hun verdiensten toekomt.

Op welk moment kwam het gevoel van ‘veteraan zijn’?

Het Veteranenlandschap, uit: De Veteranenmonitor 2021 (Nederlands Veteraneninstituut, februari 2022)

Doel 2 – **Beleid ontwikkelen voor overgang militair → burger**

Slechts 57 procent van de veteranen die niet meer bij Defensie werken, voelt zich op z'n plek in de burgermaatschappij. In 2026 hebben het ministerie van Defensie en het Nederlands Veteraneninstituut samen beleid ontwikkeld om de overgang van militair naar burger ook op langere termijn makkelijker te maken. Hierbij wordt speciaal aandacht gegeven aan jonge veteranen en veteranen die tijdens hun actieve dienst negatieve gevolgen van hun uitzending(en) hebben ondervonden.

Aandacht voor preventie

Wij gaan veteranen en hun partner/familie helpen om maatschappelijke en gezondheidsproblemen te voorkomen. Ook bij onze dienstverlening aan andere groepen gaan wij aandacht schenken aan preventie, bijvoorbeeld via bijeenkomsten, Checkpoint en de website.

Overdraagbare competenties

Bij de transitie van militair naar burger benadrukken wij de waardevolle competenties, kennis en vaardigheden, die veteranen meenemen. Wij ondersteunen hen samen met partners, zoals de Stichting Onbekende Helden, bij het inzetten daarvan in rollen in de maatschappij.

Onze rol voor niet-veteranen

Militairen die geen veteraan of dienstslichtoffer zijn vallen buiten het aanbod van het Nederlands Veteraneninstituut, terwijl de problematiek waar zij tegenaan lopen in de transitie van militair naar burger deels gelijk is aan die van veteranen. In 2026 zijn afspraken gemaakt met Defensie of wij bij de transitie voor deze militairen een rol kunnen vervullen.

Doel 3 – Laagdrempelige informatie en contact

In 2026 kunnen veteranen en hun partner/familie ons makkelijker vinden en weten zij wat wij voor hen kunnen betekenen.

Daar waar de overgang van militair naar burger niet soepel verloopt of waar later toch uitzendgerelateerde klachten ontstaan, helpen wij veteranen en hun partner/familie. Ongeveer een op de zes veteranen ervaart nu in enige mate een drempel om contact op te nemen met het Nederlands Veteraneninstituut. Zij hebben bijvoorbeeld moeite om hulp te vragen of twijfelen of zij zich wel veteraan mogen noemen. Wij willen goed zichtbaar zijn omdat hulp of zorg pas kan starten bij een eerste contact met een veteraan of diens partner/familie. Of in gang gezet kan worden na een eerste signaal van een vriend of buurman die zich zorgen maakt.

Beter online vindbaar

Wij zijn beter online vindbaar en laten veteranen de mogelijkheden zien om zich bij bestaande verenigingen aan te sluiten. Op dit moment gebruikt 23 procent van de veteranen de website en 20 procent nieuwsbrieven en Facebook om geïnformeerd te worden over het Nederlands Veteraneninstituut.

Veteranengemeenschap versterken

Wij gaan veteranennetwerken versterken en het contact met digitale middelen faciliteren, zoals Mijn NLVi en een nieuw te ontwikkelen portaal. Met die middelen ondersteunen wij ook de eigen regie van veteranen op het moment dat zij zorg krijgen.

Pijler 2

Relatie met andere organisaties: extra waarde creëren

In 2026 zijn wij een warme, betrouwbare en professionele partner voor alle partijen waarmee wij samenwerken. Bestaande relaties willen wij behouden en verstevigen. Het ministerie van Defensie is onze belangrijkste samenwerkingspartner. Wij verbinden personen en organisaties met elkaar om samen het verschil te maken voor veteranen.

Doel 1 – **Aanbod uitbreiden door samenwerking**

In 2026 willen wij ons aanbod voor veteranen en andere groepen uitgebreid hebben. Niet alles kunnen en willen wij zelf leveren. Daarom investeren wij in netwerken met partners, zodat veteranen en andere groepen toegang krijgen tot aanvullende diensten. Wij hebben daarbij een continue verbetering van ons aanbod voor ogen.

75 procent van de veteranen vindt het belangrijk om als veteraan waardering te krijgen maar slechts 37 procent voelt zich gewaardeerd. Dit wordt verbeterd door het stimuleren van maatschappelijke betrokkenheid bij provincies en gemeenten. Bijvoorbeeld door meer (lokale) activiteiten, financiële voordelen, proactief contact zoeken met veteranen en het zichtbaar maken van veteranen.

Wij zoeken partners die bepaalde zaken kunnen leveren, bepaalde kennis hebben of doelgroepen kunnen bereiken die wij zelf moeilijk kunnen bereiken. Nationaal richten wij ons op partners in het maatschappelijke veld. Internationaal zoeken wij verbinding met partners die vergelijkbare taken uitvoeren om kennis te delen.

Doel 2 – **Speciale aandacht voor jonge veteraan**

Bij het ontwikkelen van activiteiten, producten en diensten voor veteranen en andere doelgroepen betrekken wij altijd de doelgroep. In 2026 weten wij beter hoe wij veteranen tot en met 35 jaar kunnen bereiken. Wij merken dat wij deze jonge veteranen tot nu toe minder goed kunnen bereiken, bijvoorbeeld omdat ze zich nog geen veteraan voelen en vaak nog in actieve dienst zijn.

Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV)

Wij zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de ketenzorg, die door de aangesloten elf zorginstellingen van het LZV wordt gegeven.

Nationaal Comité Veteranendag

In opdracht van het Nationaal Comité Veteranendag organiseren wij jaarlijks de Nederlandse Veteranendag, waarin Nederland veteranen bedankt die zijn ingezet in dienst van de vrede.

BNMO

Samen met de BNMO verzorgen wij begeleidingsprogramma's voor hun leden.

Veteranen Platform

Wij werken nauw samen met het Veteranen Platform bij het ontwikkelen en uitvoeren van veteranenbeleid en het coördineren van vrijwilligers.

Ministerie van VWS

In opdracht van VWS ontwikkelen wij samen met het Joods Maatschappelijk Werk, Pelita en ARQ programma's voor oorlogsgetroffenen en hun nazaten.

Doel 3 – Expertise inzetten voor derden

Met onze gespecialiseerde kennis kunnen wij diverse groepen ondersteunen. Wij hebben diensten en producten voor veteranen, hun partner/familie, diensslachtoffers, oorlogsgetroffenen WOII en voor (oud-) medewerkers van de politie, brandweer en ambulance.

In 2026 hebben wij een visie op onze dienstverlening aan andere groepen. Wij delen deze visie met onze samenwerkingspartners die gericht zijn op andere doelgroepen en nemen initiatief om andere partijen te benaderen, buiten de subsidie van Defensie om. We streven daarbij naar een duurzaam partnerschap.

Pijler 3

Integratie binnen onze organisatie: kwaliteiten bundelen

In 2026 is onze organisatie optimaal ingericht en wordt er geïntegreerd en flexibel samengewerkt.

Doel 1 – Processen integreren en samenwerken

In 2026 zijn processen en producten geïntegreerd. Een sterke, samenwerkende interne organisatie zorgt ervoor dat wij waarde blijven leveren voor onze doelgroepen. Wij delen daarbij onze kennis en vaardigheden met anderen.

Sommige veteranen betaalden voor hun inzet een hoge prijs. In de Veteranennota is aangekondigd dat het stelsel van uitkeringen en voorzieningen wordt herzien. De maatschappelijke participatie en re-integratie van de veteraan staan hierin centraal. Wij geven in opdracht van het ministerie van Defensie en de vakbonden deze herziening vorm. Om dit te kunnen doen gaan wij werken met één elektronisch cliëntendossier.

Doel 2 – Ontwikkelingscentrum voor vrijwilligers en medewerkers

In 2026 is het Nederlands Veteraneninstituut een goede werkgever met veel aandacht voor kennis. Op deze manier kunnen onze vrijwilligers en medewerkers veel betekenen voor onze doelgroepen. Kennis vergaren, delen en inzetten is essentieel bij ons werk. Vanuit de kernwaarden verbinden, vertrouwen en vernieuwen maken wij samen het verschil voor veteranen en andere groepen.

Hulde aan onze vrijwilligers

Wij waarderen de inzet en betrokkenheid van onze vrijwilligers enorm. Wij zouden onze doelen niet zonder hen kunnen realiseren. Ruim 500 vrijwilligers zetten zich in voor onder andere de Nederlandse Veteranendag, veteraan in de klas, als steun voor andere veteranen etc. Wij bieden hen een omgeving waar zij hun bijdrage kunnen voortzetten en luisteren naar hun ervaring en zienswijze. Daarmee kunnen wij ons werk verbeteren.

Ruimte voor talent en leiderschap

Wij zijn trots op onze medewerkers. Zij kunnen hun talenten ontwikkelen in projecten en via opleiding of training. Wij investeren in een leiderschapsstijl die het potentieel van medewerkers maximaal tot zijn recht laat komen.

Veteranenwet - artikel 5

De minister van Defensie heeft een bijzondere zorgplicht voor veteranen die als gevolg van de inzet zorg nodig hebben. Deze zorgplicht houdt in dat veteranen en hun relaties worden bijgestaan bij hun revalidatie en re-integratie en bij het verkrijgen van materiële zorg, maatschappelijke ondersteuning of geestelijke gezondheidszorg.

Veteranenwet - artikel 8

De minister van Defensie bevordert vanwege de bijzondere zorgplicht de samenwerking tussen de bij de revalidatie en re-integratie en de materiële zorg betrokken uitvoeringsinstanties en de bij de maatschappelijke ondersteuning en geestelijke gezondheidszorg betrokken zorginstellingen.

Doel 3 – Doorn als thuisbasis

Ons gebouw in Doorn is in 2026 een plek voor veteranen en hun partners/familie waar zij elkaar ontmoeten, ondersteuning krijgen en geborgenheid ervaren. Ook andere doelgroepen voelen zich gekend, gesteund en welkom bij ons. We ontwikkelen een visie op het gebruik van ons gebouw, waarin ruimte is voor alle huidige functies van het gebouw. Ons pand is warm, gastvrij, veilig en goed ingericht voor de mensen die er komen. De deur staat open.

Duurzame ontwikkeling terrein en vastgoed

Wij breiden ons beleid op het gebied van duurzaamheid uit met alle betrokken partijen en bestendigen het Green Key-certificaat voor ons gebouw.

Doel 4 – Inzicht en verantwoording

Het Nederlands Veteraneninstituut is een rechtspersoon met een wettelijke taak. Wij zijn transparant over de manier waarop we het publieke geld dat wij ontvangen besteden en kunnen ons daarvoor verantwoorden. In 2026 hebben wij onze besturingssystemen intern op orde, zodat er een goed inzicht is in processen, resultaten en de samenhang daarvan. Wij hanteren daarbij als uitgangspunten: efficiëntie en integraliteit.

Indicatoren ontwikkelen

Wij zijn aanspreekbaar op ons werk, onze bedrijfsvoering en onze houding. Wij spreken intern en met belanghebbenden af wat ze van ons mogen verwachten. Daarvoor ontwikkelen wij prestatie-indicatoren.

Pijler 4

Expertise over veteranenzaken: positie als autoriteit verstevigen

Expertise is het fundament van ons werk. Wij stellen de onderzoeksagenda voor veteranenthema's samen en doen wetenschappelijk onderzoek dat relevant en toepasbaar is. Via kennisdeling brengen wij meer verbinding aan tussen de samenleving en veteranen. Op basis hiervan kunnen wijzelf, het ministerie van Defensie en andere belanghebbenden beleid, producten en diensten ontwikkelen waaraan veteranen behoefte hebben. Richting Defensie hebben wij een adviserende, ondersteunende en faciliterende rol.

In 2026 worden wij gezien als dé autoriteit op het gebied van veteranenzaken in Nederland.

Doel 1 – **Onderzoek versterken met leerstoel**

In 2026 is er een bijzondere leerstoel Veteranenstudies ingesteld aan een universiteit in Nederland. De leerstoel dient als katalysator voor het koppelen van kennis uit de praktijk aan die van professionals in organisaties en de wetenschap.

Veteranenwet - artikel 10

De minister van Defensie bevordert wetenschappelijk onderzoek naar aandoeningen die gerelateerd kunnen zijn aan de uitoefening van de dienst onder omstandigheden en bij een missie.

Doel 2 – Kennis toegankelijker maken

In 2026 hebben wij de kennis over veteranen, hun geschiedenis, kwaliteiten, beweegredenen, hulpvragen etc. goed toegankelijk gemaakt voor onze partners, zodat zij deze kunnen gebruiken bij het ontwikkelen van beleid, producten en diensten.

Doel 3 – Imago veteraan in evenwicht brengen met realiteit

Wij willen dat het beeld dat Nederlanders hebben van veteranen overeenkomt met de werkelijkheid. Nederlanders denken overwegend positief over veteranen, maar bij zes op de tien Nederlanders bestaat

het beeld dat een veteraan ook iemand is met psychische problemen.

Uit onderzoek weten wij dat dat beeld niet klopt. Het gaat goed met veruit de meeste veteranen. Negen op de tien ervaart zijn gezondheid als goed tot uitstekend. Drie op de tien heeft vanwege de uitzending problemen (gehad) die hun persoonlijk functioneren hebben belemmerd.

Dit beeld van 'een veteraan is iemand met psychische problemen' heeft ook effect op veteranen zelf. Eén op de acht voelt zich geen veteraan, omdat hij/zij geen problemen heeft gehad vanwege de uitzending. Een dubbele reden dus om de komende jaren aandacht te besteden aan een realistisch imago van veteranen.

Initiatieven podium geven

Wij zorgen ervoor dat initiatieven die dit beeld kunnen bijsturen vaker een podium krijgen, zoals het Veteranen Search Team, Klusteam V.O.G. Parkstad, Veterans for animals, etc.

Meer verhalen vertellen

Wij stimuleren met name jonge veteranen om hun verhaal te vertellen in de samenleving. Hun ervaringen over andere manieren van leven verrijken mensen die dit niet hebben meegemaakt. Het vergroot de kennis over uitzendingen, wat daarbij van militairen wordt gevraagd en welke impact dat heeft op hun leven. Wij stimuleren het ontstaan van een bewustzijn hoe belangrijk het is dat er mensen zijn die bijdragen aan een betere wereld.

Doel 4 - Meer bijdragen aan publieke debat

Wij nemen deel aan relevante maatschappelijke discussies in Nederland en internationaal en ontwikkelen een samenhangend beeld rond veteranen en zaken die hen raken.

Wij laten daarbij zien welke kennis en kennisontwikkeling wij ter beschikking hebben.

Uit de **publieksmonitor 2022** blijkt dat Nederlanders overwegend positief denken over veteranen. Zij vinden veteranen plichtsgetrouw, daadkrachtig, moedig en dapper. Zes op de tien vindt een veteraan ook 'iemand met psychische problemen'.

nederlands veteranen instituut

Nederlands Veteraneninstituut
Willem van Lanschotlaan 1, 3941 XV Doorn
Postbus 125, 3940 AC Doorn

Algemeen
088 334 00 50
info@nlveteraneninstituut.nl

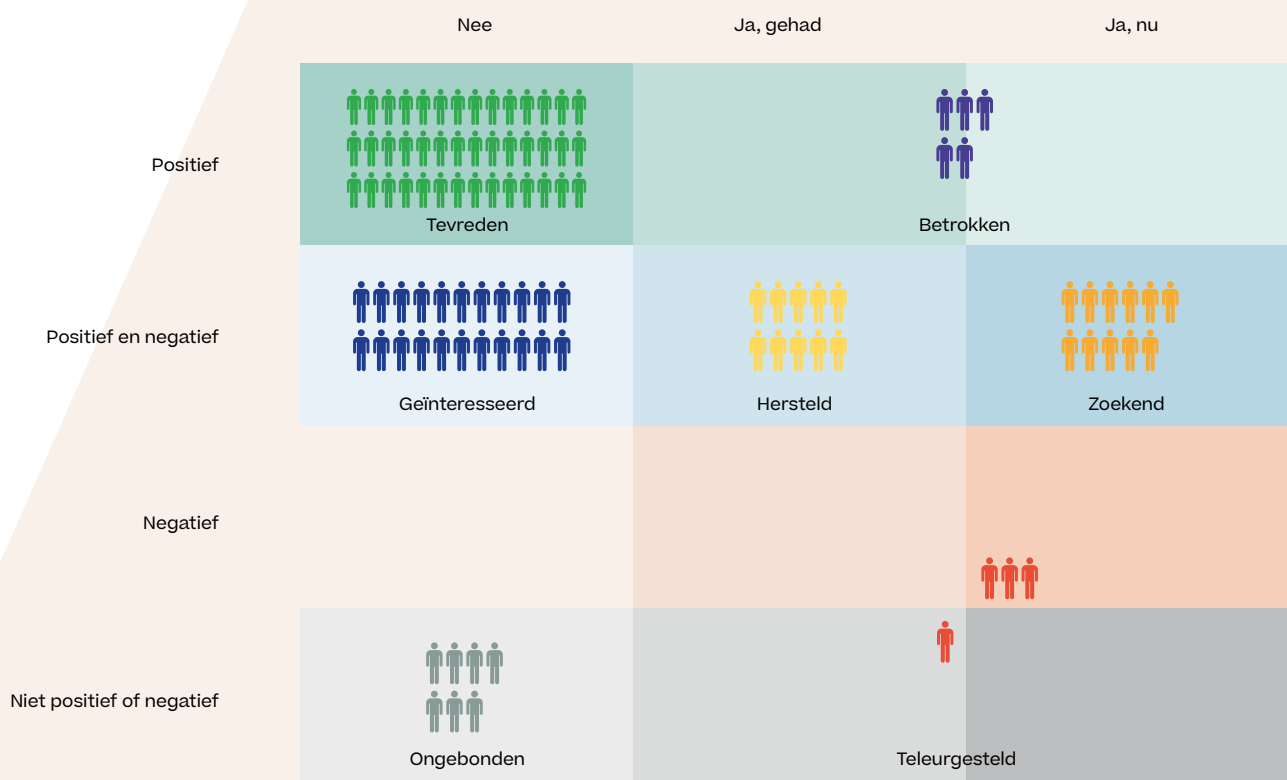
Tot slot, op weg naar synergie

Dé veteraan bestaat niet. Het is een uitdaging om in onze jaarplannen te differentiëren in de wijze waarop wij tegemoetkomen aan de wensen en behoefte van de zeven groepen van veteranen, die in kaart zijn gebracht in het Veteranenlandschap.

Op 1 januari 2021 is Stichting Nederlands Veteraneninstituut ontstaan. De eerste periode na de fusie hebben wij gewerkt aan een stabiele basis in onze organisatie. Nu nemen we de volgende stap: het bereiken van synergie. Dat gebeurt via de weg der geleidelijkheid, waarbij wij gewoon ons werk doen samen met onze vrijwilligers, met Defensie en met onze samenwerkingspartners. Stap voor stap werken wij toe naar synergie en pakken wij de kansen om steeds meer te kunnen betekenen voor onze veteranen en andere groepen. Zij verdienen het!

Invloed uitzending op leven

Problemen vanwege de uitzending

Het Veteranenlandschap, uit: De Veteranenmonitor 2021 (Nederlands Veteraneninstituut, februari 2022)